

Bruxelles, 23. veljače 2024.
(OR. en)

6831/24

SOC 120
EMPL 65
EDUC 51
JEUN 36
ECOFIN 225

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	EMCO-ovo preispitivanje provedbe Garancije za mlade – Ključne poruke – odobrenje

Za delegacije se u nastavku nalaze ključne poruke o preispitivanju provedbe Garancije za mlade koje je proveo Odbor za zapošljavanje (EMCO) s ciljem njihove potvrde na sastanku Vijeća 11. ožujka 2024.

Zaključci za pojedine zemlje iz EMCO-ova preispitivanja provedbe Garancije za mlade nalaze se u dokumentu 6831/24 ADD 1.

Rezultati prikupljanja podataka za praćenje programâ Garancije za mlade u 2022. koje je dostavio EMCO nalaze se u dokumentu 6831/24 ADD 2.

EMCO-ovo preispitivanje provedbe

Preporuke Vijeća o lakšem prelasku u svijet rada – jačanje Garancije za mlade

Ključne poruke Odbora za zapošljavanje za Vijeće

1. Uvod

Odbor za zapošljavanje (EMCO) zadužen je za praćenje napretka u provedbi *Preporuke Vijeća o lakšem prelasku u svijet rada – jačanje Garancije za mlade*. Vijeće (EPSCO) odobrilo je 2016., 2018. i 2019. niz ključnih poruka koje je Odbor za zapošljavanje (EMCO) dostavio na temelju svojeg praćenja *Preporuke Vijeća o uspostavi Garancije za mlade iz 2013.* U njima je istaknuta važnost prevencije, rane intervencije i snažnih partnerstava unutar država članica, kao i ključna uloga javnih službi za zapošljavanje.

Od 2021. nastavljeno je praćenje provedbe *Preporuke Vijeća o lakšem prelasku u svijet rada – jačanje Garancije za mlade iz 2020.* U listopadu 2021. ključne poruke Odbora za zapošljavanje o provedbi „pojačane” Garancije za mlade bile su usmjerene na nerazmjerni učinak krize uzrokovane bolešću COVID-19 na mlade, tijekom koje su države članice zadržale snažnu političku predanost njezinoj provedbi. U svim državama članicama poduzeti su daljnji koraci, a novi nacionalni planovi provedbe koji su doneseni ili su trebali biti doneseni u tom trenutku ukazivali su na sustavniji i dosljedniji pristup rješavanju pitanja nezaposlenosti i neaktivnosti mladih. Istodobno su i dalje postojali izazovi u svim područjima provedbe Garancije za mlade, pri čemu je pandemija u mnogim slučajevima djelovala kao dodatan otežavajući čimbenik. **Skupina za analizu politika Odbora za zapošljavanje** posljednje preispitivanje provela je u studenome 2023. Aktualne ključne poruke temelje se na rezultatima tog preispitivanja, sa zaključcima za pojedine zemlje koji su navedeni u prilogu. Ovom su dokumentu priloženi i rezultati po državama članicama iz postupka prikupljanja podataka 2023., kojima prethodi sažetak glavnih rezultata na razini EU-a.

2. Ostvareni napredak

Općenito, države članice i dalje su snažno politički predane provedbi pojačane Garancije za mlade, a većina ih je izvijestila o naporima koji se ulažu u poboljšanje njihova kapaciteta za pružanje usluga mladima koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja te nisu u sustavu obrazovanja odraslih (NEET). U razdoblju od 2021. do 2023. u svim državama članicama zabilježen je napredak u provedbi Garancije za mlade, iako se stupanj napretka razlikuje u cijelom EU-u, a prema rezultatima prikupljanja podataka neki su se aspekti pogoršali. Sada je ključno da se uočeni izazovi i nedostaci prevladaju.

Nakon što je dosegnuo vrhunac tijekom pandemije, udio mladih koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja te nisu u sustavu obrazovanja odraslih ponovno je krenuo silaznim trendom koji se bilježi od 2014. Najnovija kretanja mogu biti posljedica sve veće učinkovitosti aktivacijskih programa koje provode države članice i dobrih rezultata europskih tržišta rada, s dosad nezabilježenim niskim razinama nezaposlenosti i sve većim manjkom radne snage u različitim sektorima.

Trebalo bi ojačati mjere informiranja, posebno za najranjivije osobe iz skupine NEET, uključujući osobe iz skupine NEET u ruralnim područjima, osobito jačanjem koordinacije između ministarstava i javnih službi za zapošljavanje. Iako su mnoge države članice izvijestile o znatnom napretku u pogledu digitalnog usavršavanja, u nekim zemljama i dalje se uočavaju izazovi. Poboljšao se udio pravodobnih i pozitivnih izlazaka iz programa Garancije za mlade, ali u mnogim slučajevima vrijeme čekanja je i dalje predugo. Smanjila se i stopa pokrivenosti. Stoga je potrebno poboljšati kapacitet Garancije za mlade kako bi se doprlo do većeg broja mladih. Što se tiče održivosti rezultata, udio pozitivnih ishoda nakon šest mjeseci u manjoj se mjeri smanjio, ali je općenito i dalje potrebno ulagati napore kako bi se poboljšala kvaliteta podataka o daljnjem postupanju u mnogim državama članicama. Poboljšanje je potrebno i u pogledu **mapiranja** jer se prikupljanje, dijeljenje i praćenje podataka o osobama iz skupine NEET smatra važnim za mjere daljnjeg postupanja u okviru programa Garancije za mlade koji se provode na nacionalnoj razini.

I dalje postoje znatne razlike u kvaliteti i učinkovitosti pružanja usluga. Primijećen je pomak s pružanja personaliziranih usluga na općenitije usluge, uz rizik da se mladi koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja te nisu u sustavu obrazovanja odraslih smatraju redovitim tražiteljima zaposlenja i da se zapostave neaktivne osobe iz skupine NEET. To je razlog za zabrinutost s obzirom na to da je i dalje velik broj mladih iz skupine NEET u ranjivom položaju, što predstavlja problem u većini država članica. Potrebno je poboljšati **preventivne mjere** i usredotočiti se i na rano napuštanje školovanja.

Programsko razdoblje 2021. – 2027. za Europski socijalni fond plus (ESF+) prilika je za rješavanje izazova s kojima se države članice i dalje suočavaju te bi u skladu s time trebalo dodijeliti odgovarajuća sredstva za inovativna djelovanja i mjere. Posebno u slučaju država članica s višerazinskim upravljanjem, pravednom raspodjelom resursa i čvrstim sustavom praćenja mogao bi se izbjeći rizik od neujednačene provedbe Garancije za mlade u cijeloj zemlji. S druge strane, bit će važno osigurati odgovarajuće nacionalno financiranje prošlih inicijativa koje su se pokazale uspješnima u pružanju potpore osobama iz skupine NEET i njihov uključivanju na tržište rada na održiv način. U tom je kontekstu ključan prelazak s opsežne upotrebe sredstava iz fonda ESF+ na nacionalno programiranje. Potiče se daljnja razmjena primjera dobre prakse među državama članicama i organiziranje prekograničnih projekata.